

Dubbele gespiegelde Villa

Past. Koenenstraat 41 Noorder Parallelweg 1
6881 SV Velp 6881 SW Velp

Monumentgegevens

Monumentnummer 0000373
Inschrijving register 30 mei 1997
Kadastrale aanduiding Velp F 1405, F 1331

Historie en ligging:

De blokvormige dubbele gespiegelde villa werd gebouwd in 1896 in opdracht van de weduwe J.J.W. Staal. Het woonhuis vormt een onderdeel van de vanaf de aanleg van de spoorweg Arnhem-Zutphen, in de jaren 1862-1865, tot stand gekomen, voor- namelijk uit villa's bestaande lintbebouwing aan de langs de spoorlijn gelegen wegen in Velp (deze wegen zijn vrijwel alle gelijktijdig met de spoorweg aangelegd). Het pand is opvallend gelegen tussen de Noorder Parallelweg en de Pastoor Koenenstraat waarbij de grote aan een zijde gelegen tuin uitloopt in een punt gevormd door de bovengenoemde straten.

De tuin wordt van de weg gescheiden door een smeedijzeren spijlenhek met twee enkelvoudige draaihekken.

Plattegrond en opbouw:

Het pand is gebouwd op een rechthoekige plattegrond en heeft twee bouwlagen onder een afgeplat schilddak gedekt met platte Friese pannen. De zijgevels d.w.z. de korte zijden zijn de voorgevels. Onder de houten geprofileerde bakgoot op klossen worden de gevels afgesloten door een architraaflijst gevormd door een uitstekende metsel laag, een fries met siermetselwerk met zwart geteerde stenen waarboven drie uitragende metsellagen. Rondom lopende in donkerbruine baksteen uitgevoerde uitgemetselde plint afgedekt door bruin geglazuurde profielsteen. De vensters van de begane grond worden afgesloten door blinde segmentboogjes gedragen door dubbele aanzetstenen en met siermetselwerk in de boogvelden waarbij de decoratieve werking versterkt is door de stenen in bepaalde patronen zwart te teren. De verdiepingsvensters worden afgesloten door een blinde strek eveneens tussen dubbele aanzetstenen met in het smalle boogveld siermetselwerk met een ander patroon dan de boogvelden op de begane grond.

Voorgevel:

In de beschrijving wordt met voorgevel de lange zijde aan de tuin bedoeld.

Symmetrisch ingedeelde gevel van vier traveeën. De eerste en laatste travee zijn op de begane grond van een uit ca. 1905-1915 daterende serre voorzien. De bovenlichten van de serre zijn voorzien van kathedraal glas. Dubbele deuren naar de tuin. De serre wordt afgesloten door een half afgeplat schilddakje links gedekt met shingles en rechts met zink, in 1993 in oude stijl gerestaureerd.

De bovenzijde van de serre fungeert als balkon en heeft een houten leuning en hoekkolommen en gietijzeren opengewerkte balusters. Dubbele naar binnen draaiende balkondeuren (links waarschijnlijk vernieuwd). De tweede en derde travee hebben zowel op de begane grond als op de verdieping een venster waarin een T-schuifraam. In het dakschild tussen de eerste en de tweede travee en tussen de derde en de vierde travee een dakkapel onder een steil zadeldakje waarin een draairaam.

Linker zijgevel:

Deze gevel vormt de voorgevel van Pastoor Koenestraat 41 Symmetrisch ingedeelde gevel van drie traveeën. De ingang is in de midden travee gelegen en bevat een paneeldeur met een smeedijzeren raamhek. De verdieping bevat een venster. De traveeën aan weerszijden hebben zowel op de begane grond als de verdieping een venster waarin een T-schuifraam.

Achtergevel:

Asymmetrisch ingedeelde gevel. De begane grond had oorspronkelijk vier vensters met in ieder venster een T-schuifraam waarbij de buitenste vensters breder zijn. Op dit moment gaat de twee rechter vensters grotendeels schuil achter een moderne aangebouwde garage.

Van de tussen de twee centrale vensters gelegen schuurtjes resteert alleen het linker nog. De verdieping bezit een links en een rechts van het midden gelegen venster waarin een T-schuifraam. Respectievelijk linksboven en rechtsboven ieder venster is een klein rechthoekig door een rollaag recht afgesloten raampje aangebracht.

Rechter zijgevel:

Deze gevel vormt de voorgevel van Noorder Parallelweg 1 en is identiek aan de boven beschreven linkerzijgevel.

Interieur:

Alleen het interieur van het Pastoor Koenestraat 41 is opgenomen aangezien op het moment van de inventarisatie de bewoners van Noorder Parallelweg 1 afwezig. Het woonhuis heeft een met zwart gebakken tegeltjes belegde gang in het pand bevindt zich een oorspronkelijk sober uitgevoerd trappenhuis. De kamers op de begane grond bezitten alle geornamenteerde stucplafonds. De schuifdeuren tussen de kamers-en-suite zijn nog aanwezig doch bevinden zich nu achter een latere betimmering. De linker voorkamer heeft nog een zwart marmeren schoorsteenmantel. Paneeldeuren met geprofileerde deuromlijstingen.

Reden van plaatsing:

Het pand bezit stedenbouwkundige waarde:

- als afsluiting van de door de Pastoor Koenestraat en Noorder Parallelweg gevormde hoek (situeringswaarde).
- als karakteristiek onderdeel van de grotendeels uit het tweede kwart van de negentiende eeuw daterende villabebouwing langs de spoorweg.

Het pand bezit architectuurhistorische waarde:

- omwille van de gaaf bewaarde hoofdvorm, de detaillering en het materiaalgebruik.
- als een voor de periode rond 1900 karakteristieke en gaaf bewaarde dubbele villa.
- vanwege diverse oorspronkelijke interieurelementen.

Voldoet aan de basisnormen a en b, alsmede aan de meerwaarden 1b, 1d, 2a, 2c en 2d. Op grond van bovenstaande voldoet het pand aan artikel 1, sub a, b en c van de gemeentelijke monumentenverordening.

Voor en linkerzijgevel – 2016 Foto: Jan Eggink / Fotoclub Veluwezoom © CC BY-NC-ND